

Högländets Överförmyndarnämnd

Plats och tid	Högländets överförmyndarverksamhet, kl. 14.00 till kl. 16.10
Beslutande	Conny Harrysson (VF), ordförande Lars-Åke Andersson (M), vice ordförande Berndt Dahnson (KD), ledamot Per Vento Eckerberg (S), ledamot
Tjänstgörande ersättare	Annika Andersson (KD), ersätter Hugo Cruz (KD)
Övriga deltagare	Daniel Lundström (S), ersättare Per Bergman, överförmyndare i Tranås kommun, närvarande vid §§ 14-21. Ann-Charlotte Bardh Gunnarsson, överförmyndarchef och sekreterare, föredragande i §§ 14-22.
Utses att justera	Berndt Dahnson
Justeringens plats och tid	Högländets överförmyndarverksamhet 2026-02-25
Underskrifter	

Sekreterare	_____	Paragrafer 14-22
	Ann-Charlotte Bardh Gunnarsson	

Ordförande	_____
	Conny Harrysson

Justeringsperson	_____
	Berndt Dahnson

Anslag av protokollet

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Datum när protokollet publiceras:	2026-02-26
Datum när anslaget tas bort:	2026-03-19
Förvaringsplats för protokollet:	Högländets överförmyndarverksamhet

Föredragningslista

§ 14	Val av justeringsperson		3
§ 15	Föregående protokoll		4
§ 16	Uppföljning av nämndens mål och budget helår 2025	2026/4	5 - 6
§ 17	Begäran om utökad budget 2027	2026/5	7 - 9
§ 18	Statistik till Länsstyrelsen 2025	2026/6	10
§ 19	Uppföljning rekryteringskampanj 2025	2026/7	11 - 12
§ 20	Information från verksamheten		13
§ 21	Eventuella övriga frågor		14
§ 22	Beslutsuppföljning		15

§ 14

Val av justeringsperson

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att Berndt Dahnson (KD) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll onsdagen den 25 februari 2026 klockan 14.00 på Högländets överförmyndarkansli i Vetlanda.

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 15

Föregående protokoll

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att notera informationen i protokollet.

Ärendebeskrivning

Ordförande ställer frågan om det finns några frågor gällande föregående mötesprotokoll. Inga frågor finns.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 16

Uppföljning av nämndens mål och budget helår 2025

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att godkänna uppföljning av nämndens mål och budget för helår 2025.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av mål 2025:

- **Genomsnittlig handläggningstid för ansökan om god man och förvaltare (från inkommen ansökan till anordnande) ska under 2025 vara högst 80 dagar –**
Genomsnittlig handläggningstid för ansökan om god man eller förvaltare är nu 105 dagar. Siffran omfattar tiden från att ansökan kommer in till att beslut har fattats i tingsrätten och avser de ärenden som avslutats under mätperioden. Antalet ansökningar om ställföreträdare ökade kraftigt under 2024 och ligger kvar på en hög nivå även under 2025. Detta har inneburit en betydande ökning av arbetsbelastning och längre handläggningstider.
- **Minst 95 procent av ställföreträdarnas årsräkningar ska vara granskade till den 30 september 2025** - 79% av årsräkningarna var granskade den 30 september.
Handläggningstiden har påverkats av att verksamheten haft ytterligare ca 200 årsräkningar att granska med anledning av att ytterligare en kommun nu in går i verksamheten. Det stora inflödet av bland annat ansökningar om god man och förvaltare påverkar handläggningstiden även av årsräkningar.
- **Minst 30 procent av ställföreträdarnas redovisningar (årsräkningar respektive sluträkningar) ska under 2025 vara inlämnade digitalt via e-tjänsten Provisum Ställföreträdare** - 26,2 % av de årsräkningar och sluträkningar som kommit in under 2025 har lämnats digitalt. Det är en fortsatt ökning, om än försiktig, mot fler digitalt inlämnade redovisningar. Resultatet påverkas av att verksamheten för 2025 omfattar ytterligare en kommun för vilken e-tjänsten är helt ny och där mindre andel av redovisningarna har lämnats digitalt.
- **Högländets överförmyndarverksamhet ska under 2025 genomföra tre fysiska och en digital utbildning i e-tjänsten Provisum Ställföreträdare** - Målet är uppfyllt.
Utbildningar har hållits i Nässjö, Vetlanda och Aneby kommuner samt ett digitalt utbildningstillfälle.

Uppföljning av budget 2025:

Högländets överförmyndarverksamhet visar ett överskott på 936 tkr för 2025. Kansliet visar ett överskott med anledning av en vakant tjänst i början av året. Kostnaderna för arvoden är lägre än budgeterat, delvis med anledning av att kommunen betalat något lägre andel än tidigare år, delvis på grund av en viss osäkerhet gällande hur arvodeskostnaden skulle komma att påverkas av att ytterligare en kommun ingår i verksamheten. Huvudmännens andel av arvodeskostnaderna beräknas med grund i prisbasbeloppet i relation till huvudmännens inkomster och tillgångar under aktuellt år. Många av de ersättningar som erhålls av

huvudmännen justeras också med förändrade prisbasbelopp och det är svårt förutspå hur detta påverkar hur stor andel av arvodeskostnaden som kommunerna kommer att stå för.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Bilaga: Årsredovisning 2025

Beslutet skickas till

Aneby kommun

Eksjö kommun

Nässjö kommun

Sävsjö kommun

Tranås kommun

Vetlanda kommun

Arkiveras

§ 17

Begäran om utökad budget 2027

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att hos Vetlanda kommunfullmäktige begära utökad budget för två handläggartjänster samt utökat lokalbehov med 2 000 000 kr.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarverksamheterna i landet står alla inför nya utmaningar och ökat behov av resurser med anledning av den nya lagstiftning som föreslås i Regeringens proposition 2025/26:92 Ett ställföreträderskap att lita på. Riksdagen förväntas fatta beslut om förslagen under våren och de flesta förändringar träder i kraft 2026-07-01.

Högländets överförmyndarverksamhet har flera gånger de senaste åren påtalat kommande förändringar i lagstiftning, vilka kommer att få stor påverkan på verksamheten. De åtgärder som föreslås syftar till att stärka den enskildes (huvudmannens) ställning, höja ställföreträdarverksamhetens kvalitet och skapa bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta ställföreträdare. Regeringen föreslår att ramarna för ställföreträderskapen ska bli tydligare med ett ökat hänsynstagande till den enskildes vilja och välbefinnande, att en central myndighet ska stå för tillsynsvägledning till landets överförmyndare och ett nationellt ställföreträdarregister ska inrättas. Överförmyndarna ska ges beslutanderätt när det gäller att anordna otvistiga godmanskap, en uppgift som idag ligger på domstolen, och möjligheten att utse en anställd ställföreträdare kommer att regleras i lag.

Förändringarna innebär ett antal utökade och nya uppgifter för överförmyndaren. Överförmyndaren kommer att överta anordnandet av otvistiga godmanskap, en uppgift som idag ligger på tingsrätten. Överförmyndaren kommer samtidigt att åläggas en utökad informationsskyldighet gentemot såväl huvudmän som ställföreträdare och ett krav på att dokumentera den information som lämnats samt ett ökat krav på muntlig handläggning och därmed möjligheten att ta emot besök. Överförmyndarnas tillsyn skärps och utökas med ett nytt moment i tillsynen då ställföreträdarna utöver årsräkningar också ska lämna årsberättelser som ska granskas årligen vilket kommer att utgöra ett omfattande moment i tillsynen. Gode män och förvaltare ska genomgå en obligatorisk utbildning och överförmyndaren ska följa upp att det sker. Införandet av ett nationellt ställföreträdarregister förutsätter att verksamhetssystem är anpassade och kan kommunicera med registret vilket ställer ökade krav på verksamhetens registervård. Det införs också en regel om systematiskt kvalitetsarbete vilket även detta bedöms medföra ytterligare arbetsuppgifter. Utöver ovan beskrivna förändringar tillkommer ett flertal mindre förändringar som också förväntas påverka verksamheten, så som ändrade sekretessbestämmelser som medför mer bedömningar, lagkrav på överförmyndaren att i vissa fall polisanmäla och lagkrav på utredningsskyldighet vid ansökningar om upphörande av ställföreträderskap.

Högländets överförmyndarverksamhet har idag en hög arbetsbelastning, vilket inte minst framkommer vid den årliga medarbetarundersökningen som även hösten 2025 visade att

medarbetarna har svårt att hinna med sina arbetsuppgifter under arbetstid och att man inte har tillräckligt med tid för återhämtning. Antalet ansökningar om behov av ställföreträdare ökade markant under 2024 och har under 2025 legat kvar på en hög nivå. Det ökade ärendeflödet påverkar i alla led och det framgår bland annat vid måluppföljningen för 2025 som visar att verksamheten har svårt att klara målsättningen för handläggningstider. Detta resulterar i att huvudmän såväl som ställföreträdare får vänta längre på att deras ärende avgörs.

Högländets överförmyndarverksamhet utökades med ytterligare en samverkanskommun från och med 2025-01-01. Bemanningen stärktes upp med ytterligare två handläggartjänster inför mottagandet vilket inte till fullo har kompenserat för den ökade andelen ärenden.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tillsammans med överförmyndarverksamheter i landet gjort beräkningar på hur överförmyndarnas resursbehov kommer att påverkas av kommande lagstiftning. Man bedömer att överförmyndarna kommer att behöva ett tillskott på **10-30%** och pekar särskilt på tillkommande uppgifter med att granska årsberättelser med 1-2 timmar per akt samt utökad handläggning av ansökningar med upp till en timme per ärende. När dessa beräkningar appliceras på Högländets överförmyndarverksamhet innebär det ett behov av ca 1,5 - 4 heltidstjänster.

Även Wallgren Juridik, en auktoritet inom överförmyndarområdet med mångårig erfarenhet som chef i en större överförmyndarsamverkan har gjort beräkningar över resursbehovet. Wallgren beräknar att överförmyndarna kommer att få tillkommande uppgifter enligt följande, beräknat på handläggande medarbetare:

Handläggning godmanskap	10 %
Utbildning av ställföreträdare	10 %
Tillsyn (årsberättelser mm)	20 %
Kommunikation	5 %
Verksamhetsuppföljning	5 %
Registervård	5 %
Totalt	55 %

Med dessa beräkningar som grund utgör Högländets överförmyndarverksamhets behov 6 heltidstjänster. Wallgrens beräkningar är mer övergripande och något svårare att direkt föra över till den egna organisationen varför den totala procentsatsen i stället får ses som en tydlig fingervisning om ett ökat behov av resurser.

Verksamheten är redan idag trångbodd i nuvarande lokaler och har inte möjlighet att ta emot huvudmän eller andra besök på ett säkert sätt. En anpassning till den nya lagstiftningens krav och resursbehov innebär att lokalfrågan behöver ses över. Frågan om lämpliga lokaler och kostnadskalkyl bör hanteras i samråd med lokalresursgruppen.

Högländets överförmyndarnämnd bedömer det utökade resursbehovet till två heltidstjänster till en beräknad kostnad på 1 500 000 kr samt utöver det behov av andra lokaler med de kostnader det kan medföra.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Bilaga: Mall drift

Muntlig information

Beslutet skickas till

Ekonomikontoret

§ 18

Statistik till Länsstyrelsen 2025

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Samtliga överförmyndarverksamheter i landet ska varje år för den sista februari lämna statistik över verksamheten under föregående år till Länsstyrelsen. Statistiken visar bland annat bemanning i överförmyndarverksamheten, antalet ställföreträdarskap vid årets utgång, arvodeskostnad för kommun respektive huvudmän och hur stora tillgångar och inkomster som är under överförmyndarnämndens tillsyn.

Av statistiken framgår att antalet godmanskap och förvaltarskap har minskat under året trots det höga inflödet av nya ansökningar, medan förmynderskapen har ökat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Statistikrapport

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 19

Uppföljning rekryteringskampanj 2025

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Hösten 2025 genomförde Högländets överförmyndarverksamhet en kampanj i samtliga samverkanskommuner i syfte att rekrytera fler ställföreträdare. Kampanjen har resulterat i ett ökat antal besökare på verksamhetens hemsida under kampanjtiden samt fler intresseanmälningar än motsvarande period föregående år.

Kampanjen bestod av en nyhetsartikel, ett inlägg i Metas kanaler (Facebook och Instagram), en annonskampanj med åtta annonser i Metas kanaler under tre veckors tid samt en annonskampanj i lokaltidningar både i print och digitalt via Bonnier. Annonskampanjen i Metas kanaler genomfördes av fem av de sex kommuner som ingår i Högländets överförmyndarverksamhet. Nyhetsartikeln publicerades förutom på alla sex kommuners hemsidor och sociala medier även på Högländets överförmyndarverksamhets egen hemsida.

- Nyhetsartikel, 30 oktober
- Inlägg Facebook och Instagram, 30 oktober
- Annonskampanj Meta, 1 november till 22 november
- Annonskampanj Bonnier, 1 november till 7 november

Statistik från Bonnier tidningsannonsering:

- Visningar: 50 018
- Klick: 161
- CTR (andel som klickat vidare på länken): 0,32 %

CTR är något lägre än rikssnittet på 0,4 %, men kan bero på att målgruppen är smalare än för många andra annonser.

Statistik från överförmyndarnas hemsida:

Högländets överförmyndarverksamhets hemsida fick en fin ökning av besökare under kampanjperioden. Till vardags är antalet besökare mellan 20 och 100 besökare per dag. Under kampanjperioden den 30 oktober-22 november var det högsta besökarantalet 969 besökare den första dagen. Den lägsta noteringen var den sista dagen då sidan besöktes 140 gånger. Siffrorna visar antalet besök på sidan, inte antalet unika besökare.

Under hela annonseringsperioden var antalet besök i snitt 546 per dag.

Under den period när annonser rullade i både Metas kanaler och i Bonniers kanaler, den 1-7 november, var snittet 773 och med en högsta notering på 968 besök.

Det totala antalet besök som gjordes på överförmyndarnas hemsida under perioden 30 oktober-22 november var 13 095.

Inkomna intresseanmälningar:

Högländets överförmyndarverksamhet kunde snabbt se en effekt av kampanjen då 14 ansökningar kom in tidigt. Vid en jämförelse av samma period från året innan syns en tydlig ökning av antalet inkomna ansökningar.

- 30 oktober-22 november 2024: 3 intresseanmälningar
- 30 oktober-22 november 2025: 18 intresseanmälningar

Eftersom vissa kan ha sett annonserna men väntat ett tag med att faktiskt skicka in sin ansökan har vi gjort en jämförelse som sträcker sig fram till och med januari efterföljande år också.

- 30 oktober 2024-31 januari 2025: 17 intresseanmälningar
- 30 oktober 2025-31 januari 2026: 33 intresseanmälningar

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 20

Information från verksamheten

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vetlanda kommun inför nu möjligheten för fler förvaltningar att använda sig av digital post. Överförmyndarchefen deltar i digitaliseringsrådet och arbetar mot att införa digital post i överförmyndarverksamheten.

En tillfällig medarbetare har anställts för att genomföra innehållsgranskning av inkomna årsräkningar.

Sävsjö kommunfullmäktige har genomfört val av ny nämndsledamot och ersättare.

Överförmyndarchefen har deltagit vid Nässjö kommunstyrelses sammanträden den 4 februari och redovisat verksamheten för 2025.

Vetlanda kommunfullmäktige förväntas besluta om förändrad styrmodell vid sitt sammanträde den 18 februari.

En ny handläggare har tillträtt sin tjänst den 16 februari.

Omprioritering av resurser har gjorts i syfte att korta ned handläggningstiden för sluträkningar.

Det har inkommit 509 av 1149 årsräkningar för 2025, 37% har hittills inkommit digitalt. 103 har granskats, 40 av dessa har behövt kompletteras.

Av årsräkningar för 2024 återstår 17 att granska, samtliga har haft brister och behöver kompletteras.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 21

Eventuella övriga frågor

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Inga övriga frågor har anmälts till sammanträdet.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Beslutet skickas till

Arkiveras

§ 22

Beslutsuppföljning

Beslut

Högländets överförmyndarnämnd beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarchefen ger en kortfattad uppföljning av nämndens tidigare fattade beslut avseende enskilda ärenden.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Beslutet skickas till

Arkiveras